

Center for Indeklima og Sundhed i Boliger

Konference for virksomheder, institutioner, organisationer og myndigheder med interesser på indeklimaområdet

INDEKLIMA OG SUNDHED I BOLIGER 2012

Tirsdag 17. april
kl. 9.00 til 16.00

Aalborg Universitet København,
A.C. Meyers Vænge 15
2450 København SV

 [TILMED DIG PÅ WWW.CISBO.DK](http://WWW.CISBO.DK)

VELKOMMEN!

Er du interesseret i, hvordan den aktuelle forskning om indeklima og sundhed i boliger kan omsættes til praksis og føre til nye produkter, bedre boliger og en bedre sundhedstilstand? Og vil du gerne netværke med andre professionelle, som deler din interesse? Så bør du bruge tirsdag 17. april på at deltage i konferencen *Indeklima og sundhed i boliger 2012*.

På konferencen bliver du ført ajour med den forskning, som lige nu foregår i regi af Center for Indeklima og Sundhed i Boliger (CISBO), der er et forskningscenter uden mure, oprettet og finansieret af Realdania. Samtidig får du en dialog med forskerne om, hvordan deres forskningsresultater kan nyttiggøres gennem innovation og produktudvikling, nybyggeri og renoveringsprojekter. Endelig kan du knytte nye samarbejdsrelationer med såvel forskerne som konferencens øvrige deltagere.

CISBO omfatter forskere fra nogle af Danmarks vigtigste forskningsinstitutioner på indeklimaområdet:

- Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
- Institut for Byggeri og Anlæg, Danmarks Tekniske Universitet
- Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet
- Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet
- Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet

Du vil møde alle forskerne i CISBO på konferencen, hvor de præsenterer centrets forskningsprojekter med fokus på nyttiggørelse af resultaterne hos byggeriets parter.

Konferencens deltagere får mulighed for at indgå i en eller flere netværksgrupper, der rummer både forskere og praktikere, som efter konferencen kan udveksle ideer og erfaringer gennem temamøder og lignende. Deltagelse i netværksgrupperne er naturligvis frivilligt, uforpligtende og gratis.

Velkommen på *Indeklima og sundhed i boliger 2012*. Vi håber at se dig i Københavns Sydhavn 17. april.

Venlig hilsen
Torben Sigsgaard
Professor og leder af CISBO
Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet

- 8.30 Indskrivning og morgenkaffe
-
- 9.00 Velkomst
CISBO's leder, professor Torben Sigsgaard og konferencens ordstyrer, overlæge Niels Ebbehøj, Bispebjerg Hospital
-
- 9.15 Godt indeklima versus lavt energiforbrug: Hvilken viden mangler vi for at kunne løse dilemmaet mellem indeklima og energiforbrug?
Vicedirektør Søren Tegen Pedersen, Energistyrelsen
-
- 9.45 Bedre luftkvalitet i boligen: Hvordan kan vi nyttiggøre den nyeste viden om luftstrømme i boliger?
Lektor Geo Clausen, Institut for Byggeri og Anlæg, Danmarks Tekniske Universitet
-
- 10.15 Luftfugtighedens betydning: Hvordan påvirker luftens fugtindhold afgivelse og optagelse af skadelige stoffer og partikler?
Professor Peder Wolkoff, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø
-
- 10.45 **Pause**
-
- 11.15 Luftfiltre i boliger: Kan vi vha. filtrering af luften forbedre sundheden hos storbyernes befolkninger?
Professor Lars Gunnarsen, Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet
-
- 11.45 Sygdomme forårsaget af dårligt indeklima: Hvilke indeklimatefaktorer skal ændres for at reducere omfanget af luftvejs- og hjertesygdomme?
Professor Steffen Loft, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet
-
- 12.15 Konklusion på formiddagens program og oplæg til eftermiddagens gruppesessioner: Hvor kan CISBO's forskning bringes i spil?
Professor Torben Sigsgaard og overlæge Niels Ebbehøj
-
- 12.30 **Frokost og frisk luft**
-
- 13.30 Gruppesessioner
(Korte, indledende oplæg med efterfølgende diskussion)
- GRUPPE 1: LAVENERGIBOLIGERS INDEKLIMA**
Lavenergiboliger har været kritiseret for dårlige indeklimaforhold. Hvor ligger de største udfordringer, og kan den seneste forskning om luftstrømme i boliger fx give nye løsninger på de modsatrettede hensyn til høj luftkvalitet og lavt energiforbrug?
Indleder: Partner Klaus Ellehauge, Ekolab
Moderator: Udviklingschef Susanne Højholt, Saint-Gobain ISOVER a/s
- fortsættes næste side...*

GRUPPE 2: INDEKLIMAET SOM SALGSPARAMETER

Der har gennem de seneste år været arbejdet på udvikling af både indeklimastandard og indeklimaindikatorer. Kan den seneste forskning om sammenhænge mellem sundhed og indeklimate kvalificere dette arbejde, og er der et voksende marked for boliger med et beviseligt sundere indeklimate?

*Indleder: Teamleder Thomas Witterseh,
Teknologisk Institut
Moderator: Direktør Thorkil Kjær,
Astma Allergi Danmark*

GRUPPE 3: OVERVÅGNING AF INDEKLIMAET

En række nye teknologier giver mulighed for at indbygge overvågningsmekanismer i materialer og bygningsdele samt mulighed for at visualisere måleresultaterne. Hvilke parametre bør tillægges særlig betydning, og hvordan kan overvågning af disse forhold give beboerne mere magt over deres eget indeklimate?

*Indledere: Ingeniør Karsten Andersen, VELUX, og konsulent Marie Bruun Nielsen, DI Byggematerialer
Moderator: Seniorforsker Eva Møller,
Statens Byggeforskningsinstitut*

GRUPPE 4: INDEKLIMAMASKINER

Ud over ventilationssystemer med varmegenvinding faldbydes i stigende grad også en række andre mekaniske og elektroniske indretninger, som angiveligt forbedrer indeklimate. Nogle forskningsresultater kunne tyde på en positiv sundhedsmæssig effekt af at bortfiltrere partikler fra indeluften. Går vi en fremtid i møde med generelt højere krav til luftkvaliteten, og hvilke teknikker virker?

*Indleder: Direktør Christen Galsgaard,
Dansk Ventilation
Moderator: Fagchef Belinda Marianne Eide Paulsen,
Orbicon Leif Hansen*

14.30 Pause

14.45 Opsamling på gruppesessioner og afsluttende diskussion
Overlæge Niels Ebbehøj

15.45 CISBO's kommende forsknings- og formidlingsaktiviteter
Professor Torben Sigsgaard

16.00 Afslutning

► TILMELDING

Tilmelding på www.cisbo.dk/konference2012 senest 10. april 2012.

► DELTAGERAFGIFT

400 kroner inkl. moms

► TRANSPORT

Transport til A.C. Meyers Vænge 15:

- Indkørsel fra Sydhavnsvej til P-plads (bestil P-billet ved tilmelding)
- Bus 3A til Sydhavns Plads, hvorfra ca. 5 minutters gang
- S-tog til Sydhavn Station, hvorfra ca. 10 minutters gang
- Havnebus 991 til Teglholmen, hvorfra ca. 15 minutters gang

► KOM MED I CISBO'S NETVÆRK

CISBO er et forskningscenter uden mure, men også et netværk for professionelle praktikere med interesser i indeklimaforhold: Rådgiverne, de udførende, byggematerialeindustrien, bolig- og ejendomssektoren, sundhedssektoren, forbruger- og brancheorganisationerne, myndighederne samt andre professionelle aktører

På www.cisbo.dk kan du registrere dig som medlem af netværket og dermed få løbende information om aktiviteterne i CISBO. Som medlem af netværket får du også adgang til at deltage i de interessegrupper, der bliver dannet i forlængelse af konferencen Indeklima og sundhed i boliger 2012.

CISBO er etableret af Realdania for at frembringe og formidle forskningsbaseret viden, der kan bidrage til at løse nogle af de mest påtrængende indeklimaproblemer i vores boliger. Det er af største betydning for centret, at forskerne har en tæt dialog med praksis om, hvordan forskningsresultaterne kan omsættes til konkrete indeklimamæssige forbedringer.

Gå ind på www.cisbo.dk og se flere detaljer om centrets aktuelle forskningsprojekter, registrer dig som medlem af netværket, og få kontakt med de enkelte forskere, såvel som andre medlemmer af netværket.